PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 556) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the Pres't, A. B. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za celo leto......... $6.00
Za pol leta.................. $3.00
Za New York celo leto.... $7.00
Za inozemstvo celo leto... $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 138. — ŠTEV. 138. NEW YORK, TUESDAY, JUNE 14, 1921. — TOREK, 14. JUNIJA, 1921. VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

NEVARNOSTI MEŠANE FRONTE NA ŠLEZKEM

V MEŠANICI ANGLEŠKIH, FRANCOSKIH, ITALIJANSKIH, NEMŠKIH IN POLJSKIH ČET V ŠLEZIJI VIDIJO NEKATERI VELIKO NEVARNOST.

Poroča **Ciril Brown.**

Oppeln, Šlezija, 13. junija. — Neka angleška kompanija je stala pozorno poleg sveže izkopanega groba na majhnem mestnem pokopališču v Oppeln. Prebivalstvo se je gnetlo zunaj železne ograje ter zrlo na povsem neobičajni prizor, ko je bil angleški vojak pokopan v gornje-šlezijski zemlji. Angleški trobentači so trobili, vojaška godba je zaigrala žalostinko in nad odprtim grobom je bila oddana salva iz angleških pušk.

Vse to pa raditega, ker je neki angleški seržant, ki je spremljal par motornih vozov na angleške fronto, stopil par sto korakov naprej, da preišče neki dvomljivi most ter zašel pred žrelo neke strojne puške poljskih ustašev.

Na fronti v Gornji Šleziji so zavezniki, prijatelji, sovražniki, nevtralni in celo kaki Amerikanci tako pomešani, da ne morete nikdar oddati nobenega strela v to ali ono smer, ne da bi se izpostavili riziku, da zadenete napačnega moža. To je prostor, kateremu se morajo na daleč ogniti turisti, ki niso preje zavarovali svojiih življenj. Prav v obsegu možnosti je, da bodo angleške in francoske čete streljali drug na drugega na temelju kake napake. Najvišje avtoritete priznavajo, da so v številnih slučajih angleški vojaki ujeli francoske častnike in vojake, katere so smatrali za upornike. Ti so bili seveda takoj izpuščeni, kakorhitro se je ugotovilo njih identičnost. Najti je tudi en slučaj, ko je bil neki angleški častnik ujet od Francozov.

Anale vojne mogoče nezaznamujejo ničesar bolj kozmopolitskega kot je ta fronta, o kateri se je vozil poročevalec "Timesa". Pričetna točka, Oppeln, je dobro znana ter jo drže francoski, angleški in italjanski generali v družbi nekaj čet. Videl pa sem nemško neredno vojaštvo hoditi po cestah povsem neženirano. Razventega pa sem našel tudi mladega barona von Plessen, načelnika štaba generala Hoeferja, vrhovnega poveljnika nemške neredne armade, ki se je potikal v civilni obleki po vestibulu glavnega hotela v Oppeln, poleg velikega rmenega vladnega poslopja, v katerem se nahaja glavni stan generala Leronda ter medzavezniške komisije.

Simptomatično za blaznost položaja v Gornji Šleziji je, da je poslal general Hoefer svojega najmlajšega pribočnika k generalu Lerond ter obvestil slednjega spoštljivo, a trdno, da bo nemška armada prisiljena pričeti z ofenzivo proti poljskim ustašem, če se ne bodo zavezniki zganili ter oprostili oblegani Ratibor ter druga mesta v Gornji Šleziji.

Angleška artilerija je vozila skozi pol ure po glavni ulici Oppelna, na poti, da vprizori miroljuben napad na fronto poljskih ustašev. Tej artileriji so sledili tovorni vozovi, naloženi s francoskimi in angleškimi vojaki.

Nikdo očividno ne ve, kaj se bo zgodilo, če bo prišlo do večjih bojev. Angleži se jeze na Poljake in smrt seržanta gotovo ne bo ublažila njih razpoloženja proti njim. V slučaju, da bi poljski ustaši napadli nemško varnostno policijo, kateri poveljujejo angleški častniki, ima slednja povelje umakniti se na rezervno črto, kajti angleški zdravi razum ne more zapopasti, zakaj bi padli nemški in angleški vojaki v boju proti poljskim ustašem, katere Francozi, če ne odkrito, a na tihem brez dvoma podpirajo. Tudi vsi ostali deli fronte so prav tako komplicirani kot opisani, čeprav je sestava čet mogoče drugačna.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	$2.40	1,000 kron	$ 7.75
400 kron	$3.20	5,000 kron	$38.50
500 kron	$4.00	10,000 kron	$76.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	$ 2.90	500 lir	$26.00
100 lir	$ 5.40	1000 lir	$51.00
300 lir	$15.60		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	$ 2.75
5,000 nemško-avstrijskih kron	$ 12.00
10,000 nemško-avstrijskih kron	$ 24.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	$117.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospe v roke

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street, New York

(Advertisement)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

NAROD ŠE NI ZREL ZA PROHIBICIJO

Prejšni komisar Roper, pravi, da bi se moralo najprvo zapleniti privatne zaloge opojnih pijač.

Washington, D. C., 13. junija. Daniel C. Roper, prvi komisar za notranjo carino, ki se je lotil izvedenja prohibicijskega amendmenta in Volsteadove postave, navaja nekaj vzrokov za izjalovljenje te zakonodaje v nekaterih delih dežele. Na kratko so njegovi nazori naslednji:

— Kongres, ki je sicer hitro sprejel postavo, ni nikdar uvidel potrebe, da da na razpolago zadostna denarna sredstva za izvedenje te postave.

— Kongres ni omogočil uporabe zmožnih in izkušenih mož. Dovoljenje plače so premajhne za delo, katero se zahteva od ljudi.

— Kongres ni hotel sprejeti predloga, da bi se izvedenje prohibicijske postave odvzelo uradu za notranje carino ter ga povečilo justičnemu departmentu, ki bi lahko celo armada policistov zasledovala kršite je postave

— Narod je še vedno za prohibicijo (?) t. bo zahteval račun od onih, katerim se je poverilo izvedenje postave.

— Velika napaka je bila, da se ni prevzelo vseh zalog žganja v londu ter vseh privatnih zalog. To bi imelo za posledico boljše razmere.

Ko je Mr. Roper kot komisar za notranjo carino uvidel, da ga kongres ne bo oprostil odgovornosti izvedenja prohibicijske postave, kot je bil nasvetoval, se je obrnil na predsednika. Kmalu potem, ko je kongres naložil to breme njegovemu uradu, je resigniral.

Mr. Roper je rekel, da je prišla narodna prohibicija prehitro. Vsiljena je bila ameriškemu narodu.

— Gotovo je, — je rekel, — da je bil prihod narodnih suhih postav prehiter in prenagljen. Pot ni bila še primerno uglajena za take postave. Preveč je bilo pri rokah izdelanega blaga. Zaloge v skladiščih in v privatnih prostorih je treba izprazniti, predno bo mogoče doseči normalno in zadovoljivo izvedenje postave.

JABOLČNIK GA JE UMORIL.

Neki Frank Maccolla je kupil galono jabolčnika v neki prodajalni v bližini svojega doma in malo predno je šel spat, je izpil en kozarec te tekočine. Nekako dve uri pozneje je zbolel ter na poti v bolnico umrl.

Odrejeno je bilo raztelesenje in jabolčnik, ki je ostal v galoni, bodo kemično preiskali.

SAMOMOR AMERIŠKEGA SERŽANTA.

Koblenc, 13 junija. — Včeraj zvečer se je ustrelil tukaj seržant Robert, ki je bil prideljen petemu ameriškemu infanterijskemu polku. Doma je bil iz Seatla, Wash.

MEHIKA JE V VELIKIH STISKAH ZA DENAR.

Mexico City. Mehika, 13. junija. 1. julija bo morala plačati mehiška vlada obresti od denarja, katerega je najela v inozemstvu. Kot kaže, ji manjka dvajset milijonov pezov denarja.

To je objavil državni zakladničar Emanuel Padres.

PONESREČEN VLAK.

Madrid, Španska, 11. junija. — Neki ekspresni vlak iz Madrida je v bližini Villaverde danes kolidiral z nekim vlakom iz Toleda. Štirinajst oseb je bilo ubitih in veliko število drugih poškodovanih.

Minister za javna dela je odšel s pomožnim vlakom na mesto nesreče.

Ameriški admiral Sims, ki bo najbrže izgubil svojo službo, ker je v nekem javnem govoru v Londonu imenoval Amerikance — osle. Slika nam kaže okraj Tulsa v Oklahomi. Povod temu opustošenju so dali spopadi med črnci in belci. Kot znano je bilo vsled plemenskega sovraštva ubitih skoraj stooseb, med njimi le devet belih.

MIROVNA RESOLUCIJA SPREJETA V ZBORNICI

Za resolucijo je bilo oddanih 305, proti pa samo 61 glasov. — Demokrati z republikanci.

Washington, D. C., 13. junija. Poslanska zbornica je danes sprejela Porterjevo resolucijo, naj sklenejo Združene države mir s centralnimi silami. Glasovi so bili oddani v razmerju 5:1.

Za resolucijo je bilo oddanih 305 glasov, proti pa samo 61. Devetinštiridesei demokratov se je pridružilo republikancem.

Vsi poskusi demokratičnih voditeljev, da bi njihova stranka oponirala resoluciji, so se izjalovili.

Demokratični voditelji so zatrjevali, da resolucija ne ščiti v zadostni meri ameriških pravic ter hoteli dokazati, da bodo Združene države na rokah in nogah vezane, če bodo sklenile z Nemčijo mir.

To njihovo zatrjevanje je pa le malokdo vpošteval.

MODEREN SAMOMOR.

Pariz, Francija, 13. junija. — Jako moderno izvršen samomor je bil oni Louis Huc-a, starega 57 let in doma iz Rieux-Minervois v južni Franciji. Privezal si je krog svojega levega zapestja bakreno žico pritrdil na drugi konec žice kamen ter vrgel slednjega preka kabla, ki dovaja neki železnici pet tisoč voltov močan električni tok.

V trenutku ko se je žica dotaknila kabla, je padel Huc mrtev na tla, kot zadet od strele. Policijska preiskava, je brez vsakega dvoma dognala, da si je Hus namenoma izbral ta neobičajni način samomora.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: **Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.**

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake gori omenjene listine.

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(Advertisement)

GOMPERS V BOJU ZA ENOTNOST

Gompers se bori proti vsakemu razkolu. — Akcija tesarjev nevarna vspričo gibanja za open shop.

Denver, Colo., 13. junija. — Vspričo najmanj pol ducata velikih vprašanj, s katero se bo bavila konvencija American Federation of Labor, ki je danes pričela s svojim delom, je mogoče najbolj važno vprašanje možnosti razkola, vsled katerega bi stali tesarji ali carpetners ,drugo največje zastopstvo v federaciji, izven vrat konvencije.

Da prepreči tak razkol, se je poslužil Gompers vseh sredstev, ki so mu na razpolago kot staremu delavskemu voditelju in diplomatu in isto velja tudi glede drugih veteranov delavskega gibanja, ki so pomagali voditi ladjo delavskih organizacij skozi številne viharje. Prepričani so, da bodo lahko uredili stvar, čeprav priznavajo, da bo delo težko in da bo treba napeti vse sile.

V primeri s stališčem tesarjev, bodo vsa druga vprašanja, ki bodo prišla pred konvencijo, sorazmerno manjše važnosti.

Radi gibanja za open shop je tudi spor v gradilnih industrijah obžalovanja vredna prikazen. Naj bo stališče napram tesarjem tako ali tako, vendar se priznava od strani vsakega, da so gradilne stroke hrbtišče delavskega gibanja. Vsled tega se tudi gibanje za open shop v prvi vrsti obrača proti njim. Stališču voditeljev v gradilnih strokah, ki nasprotuje tesarjem je dal izraza predsednik Bowen, ki je rekel:

— Tesarji so po številu mogočni, a ne predstavljajo celega delavskega gibanja. Če mislijo, da bodo lahko ugnali v kozji rok druge stroke, arhitekte, kontraktorje in inžinirje in če bodo to poskusili, bodo prišli do spoznanja da so se grdo zmotili.

AMERIKANEC USTRELJEN NA IRSKEM.

London, Anglija, 13. junija. — Vojaki so ustrelili včeraj zvečer pri Castlereagh 35-letnega Tomaža Rousha, ki je služil svoj čas v ameriški mornarici ter je tudi dobival ameriško penzijo.

Dublin, Irska, 13. junija. — Neznanci so ustrelili včeraj zvečer na tukajšnjih ulicah dva vojaka.

V Utah je bila včeraj uveljavljena proti-cigaretna postava, katero je sprejela zadnja državna zakonodaja. Iz vseh listov so izginili oglesi, ki so dosedaj oglašali cigarete.

FRANCOSKA ULOGA V PACIFIKU

FRANCIJA SE JE PRIČELA ZANIMATI ZA JAPONSKO. — MORNARIŠKE POSTOJANKE FRANCIJE V PACIFIKU.

Pariz, Francija, 12. junija. — Mornariški minister Guisthau je odpotoval danes iz Pariza v Havre, da prisostvuje francosko - japonskim mornariškim slavnostim, katere se bo priredilo v proslavo navzočnosti japonskega brodovja v francoskih vodah. Mornariški minister bo gost japonskega admirala na krovu zastavne ladje Kasima. Na ta način se vedno bolj završuje zbližanje med Francijo in Japonsko in to kljub odsotnosti prestolonaslednika Hirohita, ki se mudi v Belgiji, odkoder se bo vrnil v Francijo ter si ogledal bojna polja.

V nekaterih prejšnjih poročilih se je omenjalo poskuse, katere se je priredilo od gotove strani, da se dovede do tesnejšega prijateljstva z Japonsko. Navedlo se je tudi izvlečke iz nekega članka Leblonda, ene vodilnih avtoritet glede mornariških zadev ter onih Daljnega vzhoda. V teh se povdarja moč francoske pozicije v Pacifiku, v posesti sijajnega pristanišča v Noumea, Nova Kaledonija, katero pristanišče se nahaja le tisoč milj od avstralske obali. V članku se zagovarja sodelovanje med Francijo in Japonsko.

Če prihaja na dan s takimi predlogi tak občudovalec Japonske kot je Leblond, še ne pomenja, da se peča francoska vlada z načrti, ki bi se obračali proti kaki drugi sili v Pacifiku, najmanj pa Ameriki. Kljub temu pa so se pričeli tukaj bolj dalekovidni diplomati povpraševati, zakaj bi tudi Francija ne posegla v igro, katero se bo najbrž kmalu igralo za nadvlado in moč v Pacifiku. Če bi prišlo do rivalstva radi kontrole Pacifika, — pri čemur bi prišlt v poštev — Združene države, Japonska, Anglija in morda tudi Rusija, — in če bi tako rivalstvo dovedlo do vojne ali celo pretnje vojne, bi obstojal eden najbolj odločilnih faktorjev v posesti mornariških bas ali postojank. To bi bil faktor, ki bi bil bolj odločilen in važen kot pa število in moč bojnih ladij posameznih nasprotujočih si držav. Francije, ki ima v svojih rokah važne postojanke v Pacifiku, se ne more pri tem potisniti na stran in v stanu bi bila pospešiti še nadalje svoje cilje v Evropi in na Daljnem vzhodu s tem, da bi posvetila natančno pozornost Pacifiku ter ohranila prijateljske odnošaje z vsemi tremi silami, ki so v glavnem prizadete pri tem.

Če bi prišlo do resnosti, bi bila pomoč Francije bistvene važnosti in oni, ki bi jo zahtevali, bi gotovo radi ponudili velike prednosti v povračilo. Francija bo najbrž iskala prijateljstvo Japonske, ne v namenu, da stopi na stran Japonske v slučaju spora, temveč, da ojači svoje lastno stališče na zunaj za slučaj, da bi v resnici prišlo do dejanskega rivalstva.

To mogoče izgleda kot precej hladnokrvna propozicija, a diplomacija kot taka ne pozna nikakih čustev ter mora biti hladnokrvna. V kolikor pride Francija vpoštev, ni mogla dovesti svojih prejšnjih zaveznikov do tega, da bi ji nudili pomoč, katero je nujno potrebovala. Vsled tega hoče iznajti, če bi mogoče ne bila v stanu doseči istega s pomočjo kakega drugega sistema.

Francija bi se v takem slučaju seveda ozirala v veliki meri na Združene države, ki lahko nudijo Franciji št vedno pomoč, če že ne materijalno, pa vsaj moralno.

Novo orijentiranje francoske zunanje politike v tem pogledu je vsled tega zelo vrjetno, kar je razvidno iz člankov, katere priobčujejo vodilni pariški listi.

GENERALNA STAVKA NA BAVARSKEM.

Monakovo, Bavarska, 11. junija. — Splošna, tri dni trajajoča stavka je bila proglašena danes od strani delavskih unij, delavskih svetov, socijalnih demokratov, neodvisnih socijalistov in komunistov v znamenje protesta proti umoru poslanca Gareisa, voditelja stranke bavarskih neodvisnih socijalistov. Umor je bil izvršen v četrtek.

Služba na pouličnih železnicah je ustavljena, prodajalne so zaprte in edini list, ki je izšel, je bil "Kampf", oficijelni organ neodvisnih socijalistov. List napada vlado dr. von Kahra, bavarskega mnistrskega predsednika ter odločno zanikuje trditev reakcijonarcev, da je bil Gareis, ki je bil neodvisen socijalist, ne pa komunist, umorjen od komunistov v namenu, da se s tem pospeši izbruh krize.

Bavarska vlada je v ugotovilu, ki je bilo izdano danes, obžalovala umora poslanca Gareisa ter razpisala nagrado 10,000 mk. za aretacijo njegovih morilcev.

GRŠKI PARNJK NALETEL NA MINO.

Atene, Grško, 10. junija. — Grški parnik "Bubulina" je naletel v Egejskem morju na mino ter se potopil. Na krovu je bilo petindvajset mornarjev ter dvestoštirideset potnikov.

Koliko se jih je rešilo, ni znano.

FRANCIJA BO DALA TRISTO MILJONOV DOLARJEV ZA NOVE BOJNE LADJE.

Pariz, Francija, 10. junija. — Poslanska zbornica je danes odobrila proračun za mornarico v znesku $283,000,000.

Zgraditi nameravajo dvanajst rušilcev, dvanajst torpednih čolnov ter 36 podmorskih čolnov.

KRALJ KONŠTANTIN ODPLUL PROTI SMIRNI.

Atene, Grška, 11. junija. — Kralj Konštantin je zapustil danes Grško ter se napotil proti Smirni na krovu stare bojne ladije Združenih držav Idaho, ki je dobila na Grškem novo ime Lemnos. V njegovem spremstvu so se nahajali prestolonaslednik Jurij, princa Andrej in Nikolaj, ministrski predsednik Gounaris, vojni minister Thetokis, mornariški minister Mavromichaleis, in general Dousmanis, načelnik armadnega generalnega štaba.

Kralj bo dospel v Smirno v nedeljo zjutraj. Ni znano, kako dolgo bo ostal tam, vendar pa se domneva, da bo obiskal vse dele Grške fronte v Anatoliji ter se dejanski vdeležil vodstva operacij v slučaju, da bi bila vprizorjena napovedana ofenziva proti turškim nacijonalistom.

OPROŠČEN DIJAK.

Lipsko, Nemčija, 11. junija. — Max Randohr, neki dijak iz Lipskega, je bil danes oproščen od sodišča, ki sodi vojne kriminalce, obtožbe, dvignjene proti njemu, da je slabo postopal z belgijskimi otroci v Grammontu leta 1917 in da jih je metal v ječo.

Randohr je bil oproščen in državna zakladnica bo plačala stroške postopanja. Slučaj je prišel pred sodišče na zahtevo Belgije.

DUHOVNIKI NAJ NE KROJIJO ŽENSKAM OBLEK.

Los Angeles, Cal., 12. junija. — Reverend baptistične cerkve, dr. J. Whitcomb je imel danes pridigo o ženski modi ter je pri tej priliki izrekel naslednje besede:

Med enim miljonom žensk je mogoče samo ena, ki bi se tako oblačila kot hočejo nekateri duhovniki. Duhovniki naj ostanejo pri službi božji, ženske naj si pa same krojijo svoje obleke.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A corporation)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNC. NEW YORK CITY

Flag Day

Slabotnež me je napravil iz blaga v enem dnevu, pa predstavljam sanje o vsem najlepšem in najboljšem.

*

Jaz sem ustava in sodnik, jaz sem določba in delam določbe, jaz sem vojak in drednot, jaz sem značilec, kuhar, svetovalec in uradnik.

*

Jaz sem bitka včerajšnjega in pomota jutrišnjega dne.

*

Jaz sem skrivnost onih mož, ki delajo, ne da bi vedeli zakaj.

*

Jaz nisem več kot ti misliš, da sem, toda jaz sem vse, kar misliš, da zamorem biti.

*

Moje proge in zvezde so tvoje sanje in tvoje delo.

Iztočna fronta.

Zgodovina vseh "buffer" držav bi se dala izraziti z enostavno formulo. Obstoja namreč politika, katero določuje sedaj strah, sedaj pa nagnenje do te ali one izmed sosednih držav. K vsem tem težkočam pa pride v republiki Daljnega vzhoda še nadaljna: — v notranjosti njenega ozemlja je več tisoč profesijonalnih vojakov, ki so precej obro oboroženi in vodeni in ki se prav nič ne brigajo za republiko Daljnega vzhoda, razen v kolikor predstvalja zanje polje za rop.

Vsi ti vojaki pa niso pustolovci ali navadni plačanci. Med njimi je dosti poštenih, konservativnih Rusov, ki ne ljubijo boljševizma ali nekoliko manj radikalne vlade v Čiti. Za poštene in konservativne Ruse pa ni na Daljnem vzhodu sedaj dosti drugega opravka, kot da se skušajo preživeti s svojo iznajdljivostjo ali s pomočjo strojnih — pušk. Glede številnih generalov, ki so poveljevali tem četam, se ne more reči toliko. Brez ozira na njih prvotne namene in cilje, so vireti le preveč voljni služiti onim, s kateri imajo Rusi te ali one stranke le malo skupnega. Vladivostok je zasedla armada, sestoječa iz takih čet. Iz vseh delov Daljnega vzhoda prihajajo trditve, da je ta armada le orodje v rokah Japonske, ki se pripravlja na odhod iz Sibirije, ki pa kljub temu noče prepustiti republike Daljnega vzhoda sami sebi. To je mogoče pretiravanje, a gotova stvar je, da bi ta armada ne mogla ostati v Vladivostoku, če bi jo Japonci spodili ven.

Opaziti je bilo razburjenje radi poskusa notoričnega generala Semenova, da se pridruži tem četam kot njih poveljnik, potem ko so se nastanile v mestu, kjer je bilo dosti jedi na razpolago. Veliko špekulacij je bilo čuti glede "japonskih intrig", s pomočjo katerih se ga je ali skušalo spraviti noter ali pa ohraniti zunaj. Dogodek s Semenovom pa je mogoče pojasniti na bolj enostaven način. Generali, ki so zavzeli Vladivostok, niso bili voljni dovoliti Semenovu, da bi spravil dobiček podjetja, katero so izvedli oni sami.

Republika Daljnega vzhoda si je pridobila svojo neodvisnost ali raditega, ker je bil Lenin preveč zaposlen drugod, da bi se brigal za vzhodno Sibirijo ali ker je smatral z aprimerno, da se postavi neke vrste tnalo med Japonsko in sovjetsko Rusijo. Na vsak način pa je republika Daljnega vzhoda precej nestalno stvarstvo. Prebivalstvo te republike, če že ne rusko, je vsaj izdatno rusificirano in med njimi je le malo Japoncev. Pred tristo leti je držala neka vojaška sila ki je bila v onih dneh prav tako uvaževana kakor je moderna Japonska, gotova obmorska ozemlja, katera je Rusija potrebovala. Rusija je bila razorganizirana in počasna. Izgubila je vojno za vojno, a počasi se je polastila teh obrežnih zemlja in Švedska ni bila od tedaj naprej nikdar več odlična vojaška sila. Nauki zgodovine niso neznotljivi vodniki, a pogosto vredni upoštevanja.

Mokraška parada dne 4 julija v New Yorku bo mogoče napravila dolgo pot, a ne bo najbrž prišla nikamor.

* * *

Pravijo, da bo vprizoril bivši avstrijski cesar Karel nov poskus, da se polasti prestola. Padanje s stolička je že postala stara navada za Korlička.

Dopisi

5 pota.

Precej časa je že tega, kar sem se zadnjič oglasil v Glas Naroda. Bil sem v Tower, Minn., kjer je bila jako znamenita svatba. Poročila se je hčerka obče znane družine Skala z rojakom Mušičem. Svatov je bilo vsepolno od blizu in daleč. Skoraj istočasno je bil tudi pogreb naglo umrle hčerke Zobčeve. V Toweru se žalost in veselje kar vrstita. V Toweru sem se mudil med starimi znanci ter opazoval naravno lepoto. Menda ga ni na celem svetu lepšega jezera kot je jezero Vermilion, v katerem je vsepolno malih otokov. Na tamošnjem pokopališču so grobovi prvih naseljencev. Iz napisov je razvidno, da so nekateri umrli že leta 1883 in še prej. Naj še omenim, da je bil pred tridesetimi leti Tower petkrat večji kot je pa danes. Rudnikom je pa začelo primanjkovati rude in naseljenci so se odselili v druge kraje. Samo grobovi so ostali. Z delom gre boj slabo naprej. Skoraj vsi gospodarji so znižali delavcem plače za dvajset odstotkov. Nekaj pa je: namreč ženitve so na dnevnem redu. Rojakinje prihajajo v velikih trumah iz Slovenije ter gonijo pečlarje v zakonski jarem. Pozdrav!

Matija Pogorelc.

Crosby, Wyo.

Pred nedavnim časom sem vam poročal, da delamo dva oziroma tri dni v tednu, sedaj se je pa še na slabše obrnilo. Delamo namreč celih osem ur, to se pravi en dan v tednu. Hrana in stanovanje stane 56 dolarjev na mesec. Dokler se je delalo malo boljše kot sedaj, se je že nekako pretolklo, danes pa skoraj ni mogoče živeti. Boardinghouse je zaprt, ker družba noče prevzeti nobene odgovornosti, na svoj riziko se pa tudi nihče noče lotiti, ker ljudje ne zaslužijo dovolj, da bi pokrivali stroške. Vodo imamo tukaj strašno slabo. Dobivamo jo iz reke Big Horn, ki je pa popolnoma kalna, takorekoč gosta. Če se bo kaj izboljšalo, bom že sporočil.

John Jerin.

Iz Slovenije.

Smrtna kosa.

Umrl je Bogomir Malenšek, občinski tajnik v Rogaški Slatini.

Samomor.

Obesil se je v Ravniku l. 1879. rojeni posestnikov sin Jožef Jaklič, vulgo Martinčičev, in sicer sredi sobe. Ko so obešenca odvezali, je bil že mrtev.

Najdeni utopljenec.

Pri Poganiku, občina Litija, so našli utopljenca moškega spola, ki je ležal v vodi 8 do 12 dni. Utopljenec je bil 32 do 38 let star. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pokopališča v Šmartnem.

Nagla smrt

je zadela Jožefa Tušarja, tovarniškega delavca iz Zabreznice na Gorenjskem. Rajni se je na binkoštno nedeljo pod noč odpravil k zadnji skušnji za igro "Lovski tat", imel je igrati ulogo Jevšarja. Pred odhodom na Breznico se je peljal s kolesom v Žirovnico. Nazaj grede mu je pred Kunstom na Selu postalo slabo. Stopil je s kolesa, napravil še par korakov in padel je na tla. Zadela ga je kap. Čez pol ure je bil mrtev.

Smrtna nesreča na železnici.

V noči od 15. na 16. maja je pri km 432.3 tik kretnice 57 smrtno ponesrečil premikač Ivan Pungerčar. Ko je vlekel premikalni stroj s severnega konca tira dvanajst voz na osebni kolodvor, je premikač Alojzij Kocjančič na zavori desetega voza zapazil, da je izginila luč na zavori predzadnjega voza, na kateri se je nahajal Pungerčar. Precej nato je začul klic: "Na pomoč!", nakar je dal znamenje "stoj" in skočil k vozu nazaj, kjer je našel tik kretnice 57 ponesrečenca ležati poleg tirov na zunanji strani z odtrgano desno nogo. Kocjančič je poklical nato premikača Matevža Trčka, s katerim sta ponesrečenca odnesla s tirov. Z rešilnim vozom so nato Pungerčarja prepeljali v bolnišnico, kjer je ob pol 3. uri zjutraj umrl. Kako se je zgodila nesreča, se ni moglo dognati, ker ni bilo očividcev zraven. Pungerčar je nameraval najbrže skočiti z zavore predzadnjega voza, pri tem mu je spodrsnilo, nakar je padel in prišel z nogo pod voz.

Otrok se je zadušil

Mariji Bombačevi na Uncu. Mati je pustila 23. februarja letos svojo 11mesečno hčerko Marijo brez nadzorstva v sobi, v kateri je zakurila peč. Ko je odšla iz hiše, so se vnela poleg peči ležeča drva in otrok se je v dimu zadušil. Marijo Bombačevo, je obsodilo sodišče v Ljubljani na 5 dni zapora.

Smrtna nesreča v gozdu.

Dne 18. maja je delal v gozdu 60letni Josip Šubelj iz Glinc pri Št. Vidu nad Ljubljano. Med delom mu je pa padla smreka čez život. Reveža so prepeljali v bolnišnico, v kateri je pa umrl.

Samomor.

V Muri so našli truplo pogrešanega orožnika Julija Kosem iz Lendave na Prekmurskem. Ustrelil se je z lastno puško. Vzrok samomora ni znan.

Razne poškodbe.

Rudarskega delavca Feliks Fakina v Trbovljah je med vožnjo po tiru voz s premogom podrl na tla. Premog mu je zmečkal obe nogi. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Raz streho je padel v vevški papirnici 29letni kleparski pomočnik Jakob Ogrizek in se težko poškodoval.

Mizarskega pomočnika Franca Žerovnika je njegov tovariš Bačnik udaril z nekim trdim predmetom po glavi in ga težko poškodoval.

V Lattermanovem drevoredu v Ljubljani se je pri guganju idrlo dno pri čolnu, ko se je gugal 20letni Janez Plevnik, kateri si zdravi sedaj težko poškodovano nogo v bolnišnici.

V Rudniku je bil čez levo nogo povožen 2letni posestnikov sin Ivan Štrukelj.

Pes je ugriznih na Glincah v levo nogo 14letno Lucijo Biteznik.

Dne 11. maja je v Zagrebu popravljal krovec Dominik Hrestak na neki dvonadstropni hiši streho. Stopil je na strešni žleb, ki se je pod težo odtrgal. Padel je na cestni tlak in si razbil glavo.

[redacted]

Treščilo je

v hrusko tik hiše Unkerja v Mali čolnarski ulici št. 6 v Ljubljani. Drevo je nekoliko poškodovano in v tleh je strela napravila luknjo.

Nov odvetnik v Slovenjgradcu.

Italijanske oblasti odrekajo našim odvetnikom v zasedenem ozemlju, kateri niso tam rojeni, pravico do izvrševanja odvetniške prakse. Dr. Konrad Janežič, kateri izvršuje odvetniško prakso v Volovski že skoro 25 let, se je moral odločiti, da zapusti omenjeni kraj in se bo priselil v Slovenjgradec, kjer bo izvrševal svojo odvetniško prakso. Omenjeni odvetnik, ki je kamniški rojak, je služboval kot koncipijent v pisarni dr. Ivana Dečka v Celju in je izza dobe njegovega službovanja v narodnih krogih dobro znan.

Odklonjena nemška tožba.

Josef Korschinegg, Elsa Korschinegg in Johanna Korschinegg iz Slomškove ulice v Ljubljani so vložili na okr. sodišče proti Antonu in Slayki Gorjanc in proti Vitki Nachtigall tožbo, spisano v nemščini. Razprava se je razpisala in je prišel k sodišču Josef Korschinegg. Višji svetovalec deželne sodnije Potratu je Korschineggu naznanil, da ne sprejme nemške tožbe. "Ne znam slovensko!" je odgovoril Korschinegg. "Tudi v Celoveu in v Nemški Avstriji ne sprejemajo slovenskih tožb", je odvrnil sodnik Korschinegg je nato vzkliknil: "Ich habe nicht gewusst, dass Leute, welche der slovenischen Sprache nicht mächtig sind, in Jugoslavien rechts- und schutzlos sind!" (Nisem vedel, da ljudje, kateri niso zmožni slovenskega jezika, so v Jugoslaviji brez pravice in brez zaščite.)

Neljubeznjiv gost.

Sergij Šancov iz Kazana v Rusiji je prišel nekega večera v prvovrstno ljubljansko restavracijo in zahteval četrtinko vina, katerega natakar Joško, sklicujoč se na protialkoholne postave, Sergiju, ki je bil že precej dobre volje, ni hotel prinesti. Sergij je šel v hudi svoji žeji v točilnico in si je sam natočil liter vina, katerega mu je pa Joško odvzel. Sergij se je za to ujezil in je hotel udariti Joška po glavi. Prišel je nato natakar Matevž z namenom, da odstrani Sergija, ki je pa Matevža udaril po obrazu, nakar so poklicali stražnika, ki je odvedel Sergija na policijo, kjer so mu povedali, da mora plačati 200 kron globe, ker je prišel v "prerožnato" voljo. Sergij bo imel tudi s sodiščem sitnosti, ker je policija ugotovila, da je večkrat govoril besede, kakršne se govoriti ne smejo.

Pri aretaciji napovedal napačno ime.

Ljubljanska policija je na glavnem kolodvoru vstavila moža, ki se je imenoval Branko Mikolić iz Karlovca. V zaporu je pa pripovedoval, da se piše Husnin Celić in da je iz Odžaka v Bosni doma. Pri zaslišanju je to, kar je pripovedoval v zaporih, potrdil in pristavil, da je zato napovedal napačno ime, ker je mislil, da ga bodo precej izpustili.

Peter Zgaga

Četrti sonet iz Zv. Novakovega sonetnega venca.

"Glas Naroda" mi rekel je adijo;
za njim mi Ave je Marija rekla:
Pozdravljen, Zvonko, jaz sem se opekla!
Poslal sem culo k Štruklju v oštarijo.

Takoj za njim sem delal si kupčijo
pri Narodu Slovenskem, a me zlekla
Slovenija je proč. Za njo je rekla
Enakopravnost, da bi v španovijo

šel žnjo. In res sem šel, a me Novice
so Calumetske zlekle k Sloveneu
in dale mi zavetja — pritepeneu.

Zato sem v temlete sonetnem veneu
proklel ves svet, vsa zla, vse veselice
na 'Narod' sem obesil se za škrice.

* * *

Mr. Sakser se je odpeljal domov na svoje stroške. Kot sem slišal, se ne bo na tuje stroške poklonil srbskemu prestolonasledniku.

* * *

Zbiral se je sklad za dobavo zadostnih sredstev, da se odpravi nekaj, čemur ni narod zadovoljen. Sklad so poverili navdušenemu vojščaku — dali so mu orožje v roko — ter mu naročili: Pojdi, — zmagaj ali pa padi!

Junak je šel. V zadnjem trenutku se je pa izpremenil v staro babo, s skladom si je napudral in našminkal sveje, v političnem boju razorano lice — ter se prav po babje klanja imenitnikom, ki so mu dobrohotno naklonili milostno besedo.

* * *

Škaza piše, da ima jugoslovanska vlada strah pred njegovim listom ter da ga je vsledtega prepovedala.

Če se ne motim, sem na tem mestu že večkrat pisal o veliki slabosti sedanje jugoslovanske vlade.

* * *

Tudi oni, ki se v zrakoplovu, nad oblaki poroče, se prekmalo vrnejo na zemljo.

* * *

Prijatelj moj dragi, vprašam te če bi se tudi sedaj v teh časih, ako si bil slučajno samec, poročil s svojo sedanjo ženo?

* * *

Iz nekega poročila: Ko je povabljena pevka pričela peti pesem "Uspavanko", je hišna gospodinja zaprla vrata, da bi se otroci ne zbudili...

* * *

V prejšnjih časih si je ženska zavihala krilo, predno je sedla na stol. Sedaj ji tega ni potreba.

* * *

Listnica uredništva.

A. B. — Ne motite se. Mesto Tulsa, kjer je bilo pobitih pred kratkim par sto zamorcev, ne leži v Centrali Afriki, pač pa v državi Oklahomi.

* * *

Ameriški admiral Sims je rekel v Londonu, da so vsi Amerikanci osli.

To naj nikogar ne razburja. Pošten osel je namreč še vedno boljši kot pa slab admiral.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 983 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BRCZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. J. GRAHEK, 943 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 819 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8. člani ali članicami.

Razveljavljena sodba.

Meseca oktobra lanskega leta se je poročalo, da je bil Fran Zupan, konjski trgovec z Naklega pri Kranju, obsojen pred deželnim sodiščem v Ljubljani radi radi deležnosti konjske tatvine na 5 mesecev ječe. Fran Zupan je zatrjeval svojo popolno nedolžnost in poudarjal, da on ni le ničesar kaznjivega storil, ampak da se je le njemu zahvaliti, da je lastnik dobil nazaj ukradenega konja. Sedaj se je nedolžnost Fran Zupana popolnoma izkazala. Kasacijsko sodišče v Zagrebu je njegovi ničnostni pritožbi ugodilo ter prvo sodbo razveljavilo. Kmalu nato pa je državno pravdništvo v Ljubljani vstavilo vsako kazensko postopanje proti Fran Zupanu.

Aretirana pohajkovalca.

Z mariborskim vlakom sta prispela v Ljubljano 16letni Celjan Edmund Lorger in njegov tovariš Ptujčan France Zorko. Potovala in klatila sta se po zeleni Štajerski. Hotela sta tudi videti Ljubljano, zato sta se brezplačno pripeljala z vlakom in sta skušala na peronu se izmuzati kontroli. Prijeli so ju in odvedli v zatohle zapore, kjer lahko razmišljata o svojih potnih doživljajih. Lorger je pisal nemški dnevnik: "Meine erste Wanderung", Zorko pa: "Početak reize".

Ker je ukradel 2000 kron vredno kolo

Ladislavu Slabetu, je bil obsojen France Hribar iz Srakovelj pri Predosljah na 2 meseca ječe.

Vol je bil ukraden

dne 4. maja posestniku Francetu Petelinu v Padežu pri Borovnici. Vreden je bil 15.000 kron. Vola je tat odgnal proti meji, katero se mu je posrečilo tudi prekoračiti.

Tatvina konjskih repov.

Po nekaterih hlevih gostilen na Karlovski cesti v Ljubljani se je pojavil tat, ki krade oziroma reže konjem repove. Posestniku Alešu Lavrišu iz Velikih Lašč je napravil tat 1000 K škode, ker je njegovemu konju odrezal rep. Tudi konjema Antona Kunška iz Vrbljen je odrezal tat repa, vsled česar ima lastnik 2000 K škode.

Vlom v Ponovi vasi.

Ko sta šli Marija Kadunc in njena hči Marija iz Ponove vasi k sv. maši, je neki zločinec vlomil skozi okno v hišo in odnesel denarja ter drugega blaga v vrednosti 6751 kron.

Razne tatvine.

Marija Puš je ukradla svoji sosedi Heleni Bozja na Sapu perila v vrednosti 1768 kron.

Okradena je bila služkinja na ljubljanskem glavnem kolodvoru Antonija Kos. Oškodovana je bila za 820 kron.

Masti v vrednosti 2160 kron je bilo ukradene posestniku Francu Kopavcu z Visokega pri Kranju.

Opeharjen Francoz.

Trgovec manufakture Elie Bouvet iz Lyona je prišel po kupčijah v Ljubljano. Najel je tolmača Savo Matiča iz Aleksandrovca, s katerim se je seznanil v Lyonu. Prodal je za njega v Ljubljani manufakture za približno 150.000 frankov proti 50dstotni proviziji. Bouvetu je bilo ukradeno v hotelu Tivoli, v katerem je stanoval, iz kovčka 2139 frankov. Dal je Matiču 2000 frankov, da bi plačal carino z njimi, česar pa ta ni storil in celó trdil, da tega denarja nikoli prejel ni. Za zacarinjenje mu je dal še 15.000 dinar, a ker denarja porabil ni, je zahteval Bouvet, da mu dá 10.000 dinarjev nazaj, toda Matič jih ni hotel vrniti in je Bouvetu grozil, da ga bo ubil. Matiča je policija aretirala in izročila deželnemu sodišču.

Novo vstanovljeno stalno katehetsko službo

v Kranju je nastopil s 1. majem katehet Jožef Žužek, bivši mestni kaplan.

Dva nova predmeta za šole.

Poverjeništvo za uk in bogočastje je uvedlo v ljudske šole v Sloveniji nova predmeta: srbohrvaščino in deška ročna dela.

Smrtna kosa.

Pri oranju je nenadoma umrl Janez Boh z Migalske gore pri Mirni na Dolenjskem.

V Ljubljani je umrl Filip Tratnik, star 48 let.

Nenadoma je umrl goriški begunec, detektiv Rudolf Zbulec.

Razbojništvo v Bosni,

Hercegovini in v Črnigori se je pojavilo po vojni in nastopa še danes nevrjetno drzno. Pred kratkim so na potu iz Nikšiča do Bileča roparji ustavili avto ameriške misije in potnike oropali; istega dne so razbojniki na istem mestu ustavili tudi auto šefa ameriške misijo, g. Jacksona ter ga oplenili. Razbojnikov je bilo mnogo, vsi v narodni noši in močno oboroženi. Na cesti Ramo-Ljubinje ter prav v mestu Ljubinje so plenili razbojniki tudi te dni. V krajih Foče, Avtovca, Gačka, Nevesinja, Bileče in Prebinja je polno tolp. Zdaj šele so pomnožili orožništvo in poslali vojaštvo na lov.

Produkcija sladkorja na Poljskem

Produkcijo sladkorja cenijo letos na Poljskem na 210.000 ton. Za domačo uporabo zadostuje 140 ton sladkorja, drugo se bo izvozilo.

Število prebivalstva Indije.

Po najnovejšem štetju je v Indiji 319 milijonov prebivalstva. — PPred desetimi leti je imela Indija 315 milijonov, torej se je število prebivalstva v tehn desetih letih pomnožilo z 4 milijone.

PODOBE IZ SANJ

Spisal: Ivan Cankar

Te "Podobe iz sanj" so bile napisane v letih strahote 1914—1917. Zato je razumljivo, da marsikatera beseda ni tako postavljena, kakor bi po vsej pravici morala biti, in da je marsikatera zastrta in zabrisana. Vendarle pa naj ostane vse, kakor je bilo: za ogledalo teh težkih dni in za spomin.

IVAN CANKAR.

Jeseni 1917.

Nikoli nisem prav lahko pisal; v teh zadnjih časih pa mi je vsak stavek, ki ga napišem, skoraj telesna muka. Niso le neprijetne in žalostne zunanje stvari, ki mi vežejo trudno roko in tišče misel k tlom. Res je najbrž, da bi mi tekla beseda glajše in veselejše, če bi.. če bi bilo vsaj malo solnca, če bi vsaj enkrat lahko dihnil iz polnih, osvobojenih prs, vsaj enkrat lahko pogledal predse in nase brez strahu, z nazastrtim očesom. Ali vendar to ni poglavitno; in saj nisem edini med nami, ki bi potožil, če bi ga ne bilo sram. Vse nekaj drugega, globljega, silno bolestnejšega je, kar je storilo, da je moja govorica podobna plahemu, komaj razumljivemu jecljanju, da moja misel, namesto da bi svetla švignila proti nebu, prhuta nestalno, ne ve kam in ne more nikamor.

Mlad človek snuje verze, rimo in vse teče prijetno po ravni strugi, brez težave, kar samo ob sebi, ter je nazadnje čisto podobno pesmi. Sladko cingljanje mu zveni v ušesu — odkod? Kakor spomin je na nekaj lepega, toplega, ki je bilo — kje, kedaj? Tiho, skrivnostno šepečejo besede, šume kakor z vetrom leteče listje — kaj neki pomenijo? Nekaj pomenijo vsekakor; oko je rosno, srce mehko ob njih zvoku. Ljubezen, hrepenenje, bridkost.. na tisoče jih je, brez števila, zmerom slajših in zmerom lajših; besede so, milo pojoče.. ali tako čudno daljne so, kakor da jih tam kje za goro prepeva z zamolklim glasom vse nekdo drugi, neznan človek, ki je morda že zdavnaj umrl. Njemu, človeku za goro, so bile nekoč te besede živa bitja s telesnim obrazom in vročo krvjo: drugim so brezglasna, brezobličena skrivnost, tudi tej mladi roki, ki jih piše trepetaje na zlato obrobljen papir. Brezobličena, brezglasna skrivnost, z rimami popisan zid, za katerim je življenje.

Ali nekoč pride ura — ne pobliskoma, kakor razsvetljenje iz nebes, temveč počasi, korak za korakom, noč do noči, motna, nema slutnja, ki se neslišno plazi v dušo in ni jasna, dokler ne stoji tik pred licem; in ta mladi človek ugleda mrtvi, pobeljeni zid pred seboj in svoje mrtve besede na njem. Užaljen in osramočen občuti, da je bil podobeu otroku, ki se igra s pisanimi kameneki, izposojenimi besedami in se trudi, da bi zgradil novo hišo, ali morda celo tempelj. In ko ga obseneti to grenko spoznanje, tedaj —

Tedaj se ponavadi otrese te mračne slutnje, tega mrzlega spoznanja in piše dalje na zid, še več in še bolj nagosto. Zdi se mu, da je bilo tisto spoznanje le malodušnost, le plaho nezaupanje vase, ki časih zaloti človeka ponevedoma, kakor prehlad in nahod, in prav tako ponevedoma izgine. Od trenotka, ko preboli ta prehlad, je ponosen na svoje rime in občutljiv zanje, kakor je za svojo čednost in brezmadežnost zadirčljivo občutljiv, kdor se nekje v globočini zavede krivde. Z nemirnim očesom išče, kje bi iztaknil nevero in posmeh ter zgrabi tujca na cesti za rokav: "Zaupaj vame, drugače joj tebi!" V spotiko je svojemu bližnjemu, v napoto romarju, ali vendar je vreden sočutja, ker najbolj je sebi v napoto in spotiko.

Zgodi pa se časih ob uri te mračne slutnje in tega mrzlega spoznanja nekaj mehkobno lepega, zelo genljivega: človek prebere grmado verzov, ki jih je bil napisal, nasmehne se jim napol ljubeznivo, napol bridkostno, poveže jih z rdečim trakom ter shrani skrbljivo med šolske zvezke in ljubezenska pisma, da jih nenoč, ko bodo večeri dolgi in noči brez spanja, s tresočo roko izvleče iz miznice in se ob tem orumenelem papirju, ob tej nežni, okrogli pisavi z rahlim vzdihom zamisli.. ne vase, temveč v rosnega mladeniča, ki jih je pisal. Ko je bil tako postrgal z zida svoje ime, se nameri vesel in vdan po svojih pravih potih, kakor že so mu bila od žačetka ukazana; v to ali ono pisarno, v takšno ali drugačno delavnico, na kateder, na prižnico, ali sploh samo v krčmo, vselej pa do spodobne, po vesti zaslužene mere spoštovanja in sreče. In le malokdaj, komaj še ob močnem vinu mu pride na misel, da bi prisluškoval rimam, ki jih ob milih večernih urah nosi na metuljih krilih spomladanski veter.

Izmed vseh izbran, med vsemi zaznamenovan pa je tisti, ki zasliši, kako tem lepim, daljnim, tujim besedam odgovarjajo in odpevajo iz globočine srca druge besede, čisto nove in čisto njegove, odpevajo še zamolklo, plaho, jecljajoč, pa zmerom bolj moško in zmerom bolj razločno, zmerom svetleje in glasneje, dokler v njih zvoku in svetlobi ne utonejo za vselej vse druge luči in vsi drugi glasovi. Pa glej čudo prečudno: one daljne, tuje, nerazumljive besede so letele na beli papir kar same, druga se je prijazno vrstila k drugi in ponevedoma, nalepem je zaklenkala pesem, kakor da je bila že zdavnaj na papirju, v zraku in ušesu; beseda nova, beseda lastna pa se brani papirja, noče na jezik, ne v pero. V srcu je; jasna je v njem zrela, vpije, da bi ugledala jutrano luč; ali prirastla je globoko v dnu, iztrgati jo je treba siloma, neusmiljeno, pa naj se razlije kri. Ker iztrgati jo je treba tak mu je bil dan ukaz, ki se mu ne more upreti; dan mu je bil tis turo, ko se je v njegovem mladem, prezgodaj razcvetlem srcu prvikrat napol zavedno zgenila nova beseda; v tistem hipu, ko je prvikrat, napol še v sanjah, vzkliknil iz globočin. Takrat je bila njegovemu življenju in nehanju izrečena sodba do konca dni, sodba trpljenja brez primere, enakega edinole sladkosti, ki je v njem, plamen v plamenu.

Spočetka so bile besede kakor mlado cvetje, ki poganja svoje tenke, nežne korenine v zrahljani prsti, še v spominu na roso in solnce; lahko jih je bilo razmajati ne vzdiha ni bilo, skoraj ne kaplje krvi, ko je vesela roka utrgala cvet, ga pripela dekletu na bluzo. Toda globje, zmerom globje v grudo segajo korenine, že so razrile prsi, razmkenile mogočne skale, zaplele se in zagozdile z živim omrežjem naravnost v sredino; kjer je sanjalo poprej ponižno cvetje, stoje široki, donebesni, temni bori — posekaj jih zdaj, izruj jih! En sam udarec sekire bo vzbudil v bolest in grozo ves prostrani, mračni gozd, zaječalo bo globoko v zemlji sami. Srce se vije in stiska od bolečine, brani se, rajši bi molčalo; ali molčati ne sme, trpeč mora oznanjati svoje trpljenje, ker taka je sodba in zapoved.

Vsak hram v velikem domovanju človeškega srca ima skrite duri v drugi hram.. in ta v tretji in še nadalje, nadalje, brez konca, iz kapelice v kapelico, iz ječe v ječo, iz skrivnosti v skrivnost; vsake stopnice, se tako temne in strme, vodijo le do drugih stopnic, temnejših in strmejših, iz globoščine v globoščine, iz mraka v mrak. Mnogokdaj se zgodi človeku, da je že odprl duri v zadnji hram, da stoji že vrhu zadnjih stopnic in gleda v samo dno, ki še nikomur ni bilo očito; predrzna je ta misel n malodušna obenem, znamenje utrujenosti, senca tiste mrzle bele roke, ki ga nekoč usmiljeno pobža po licih ter ga odreši. Trenotki so, morda komaj zavedni, ko si malodušen zaželi te usmiljene roke. "Tukaj je konec, odpočijem si!" pravi — in glej, še so tam stopnice, še so tam duri, še v skrivnost.. vzdigni se, pojdi, ne odlašaj! "Tuka je dno," praviš, "zdaj bo vse razodeto!" — pa glej tam, glej stopnice, vstani, spusti se v globočino, v noč! In dna, prav iz dna bi se rad izpovedal, iz dna zaklical naglas vsem ljudem, da bi slišali na svoja ušesa in videli na svoje oči; ali poslednjega dna ni, zadnje, za veselj odločilne, odrešilne besede ni, še nihče je ni slišal, ne izpregovoril; vse je zgolj blodnja in pot, je brezkončno romanje po tihih katakombah srca.

Življenje, ki ga živi to beteżno telo zunaj pod glasnim solncem, je le medel odsvit, le motna prispodoba onega drugega življenja, ki je zaklenjeno v tebi in v meni. Motna prispodoba je, ki bolj zastira in pači pravo lice človeka, nego da bi ga po resnici razodela. Do mozga, se t zdi, da poznaš svojega bližnjega, videl si ga na svatbi in na sedmini; pa izbruhne besedo ponevedoma, v strahu, v sili, v čeznaturni radosti — in pred teboj stoji vse nekdo drugi, tujec, ki ga nisi še nikoli srečal, človek, k je podoben tebi, vsem in nikomur. Le tistemu, ki je bil neustrašen, zadnje resnice željan posegel v lastne globočine, le tistemu se razgrnejo se prispodobe se odpro katakombe v srcu brata.

Brez početka blodi romar po teh skrivnostnih hramih, po teh mračnih stopnicah, ki tonejo v brezdna. Nakopičene vidi dragocenosti, kakor jih nikoli ni slutil, še več vidi strahot, ki jim ni podobe, ne imena; vesel je časih, da bi hvalo zapel do nebes, mnogokdaj žalosten, da bi se razjokal na kolenih. Ali ko se povrne z dolge poti ves poln spoznanja ter stopi med ljudi, da bi jim prepovedoval o vsem, kar je videl, se mu jezik ne gane, mu noče beseda iz ust. In kar nazadnje siloma, jecljaje in šepetaje iztisne iz grla, ker molčati ne more, je komaj znamenje, komaj spomin tistega, kar je gledal z lastnimi očmi.

N ga strah, romarja, ne strah očitne izpovedi — čemu bi ga bilo strah? On ve, da je ob tistem času, ko je blodil po hramih in stopnicah svojega srca, hodil obenem s prižgano lučjo po zaklenjenih svetiščih svojega bližnjega, vsakega in vseh; kamor je stopil, mu ni bilo treba trkati, že pogledu njegovemu željnemu, vročemu so se odpirale duri nastežaj; in kamor se je ozrl, je bil doma. On ve, da so si v tistih thih globočnah vsi ljudje bratje, kakor nikjer drugje, tudi v cerkvi ne. On ve, da bi se kakor od pepela zgrajene sesule stene med njimi, če bi se kdaj le za hip spogledali iz dna. Pred hišo je semenj; tam so barantači, mešetarji, cigani in tatovi zaklenejo vsaki v svojo bajto, v tisto pravo, ki je sto klafter pod semanji zemljo, takrat — jih ni več; en sam človek je; in ta človek je visok v svojih čuvstvih, čist, nesebičen; brezmejno vdan v vsvoji vesoljni, vsako božjo stvar tesno objemajoči ljubezni. Vse to ve romar, zato ga ni strah, da bi se očitno izpovedal v imenu svojem in svojega bližnjega.

Ni ga strah, ali sram ga je. Človeka ni sram nagnusnih, spolzkih grehov, ki jih je bil nagrmadil na semnju; teh ga ni sram, kakor da bi mu le kar tako od suknje viseli in se jih lahko otrese že spotoma na cesti. Ali sram ga je čiste lepote, ki jo hrani zaklenjeno v sebi in ki je ostala neoskrunjena sredi pohujšanja v semanji krčmi, neoskroplјena od mlak in luž, od kvant in kletev. Te lepote ga je sram. Rajši bi očitno razgalil svoje grešno telo, nego da bi bratu le za ozko špranjo odprl duri v hram, kjer gori čista luč, ki jo je bil v samotni uri sam prižgal. Skrbljivo čuva, da bi nikoli nihče ne zvedel za kapelico, v kateri hrani svoje najsvetejše boli, svoje najtišje radosti, brezmadežnost svoje mladosti, svoje najplemenitejše dejanje, morda edino v dolgem življenju. Vsega najlepšega ga je sram, najbolj sram pa ga je ljubezni.

Tebe, romar, ne sme biti sram! Tebi, romar, je ukazano od nebes, da gledaš, kar drugim ni dano gledati; da poveš, kar drugim ni dano povedati. Nimaš pravice, da bi zaklepal duri, tudi tistih ne, ki jih sam le s trepetajočo roko odpreš. Če te vabi luč iz brezdanje globočine, se moraš spustiti vanjo brez obotavljanja in brez bojazni, da prineseš ljudem to luč. Mnogokdaj ti je beseda okorna in težka, skriva se, boji se, kakor plah otrok tuje družbe; mnogokdaj okreneš glavo v stran, povesiš oči, ker tudi tebe, najbolj še tebe, naglas govorečega, je sram ljubezni. Ali vsaka beseda, iz sramu zatajena, bi te vekomaj žgala na srcu; in ti, o romar, poznaš to bolečino! — Spomni se ne svojo mater, nanjo, ki je v grobu! Povej, kaj bi ne šel po golih kolenih, odkopal grob z rokami, da bi ji rekel, kar ji nisi hotel reči, dokler te je slišala? Eno samo besedo morda, le eno, iz nečimernega sramu, iz srčne skoposti zatajeno? Še na druge se spomini, na mnogoštevilne, ki te ne slišajo več in te nikoli ne bodo slišali, ki so željni čakali na tvojo besedo, pa jim je nisi dal! Ne molči, da ne boš tožil gluhim grobovom, klical iz dna, ko bo veter razpihal tvoje besede v gozd in polje!..

Kako je nanadoma tako težka moja beseda, tako polno solz, kako se bolestno trga iz prestrašenega srca!..

To noč sem videl velik grob, segal je od planin do morja. Mrtvec je ležal v njem, tako svetel in lep, da so nebeške zvezde zamaknjene strmele nanj. Na obrazu njega, ki je ležal v grobu, je bilo okamenelo brezmejno trpljenje, na ustnicah, teh ubogih, je trepetali zadnje očitanje: "Naštej mu ure, sin, ko si z vdanostjo gledal name, s čisto ljubeznijo pomislil name! Reči besedo, ki si mi jo pravo in toplo dal, iz dna, dal mi z njo kaplji živega življenja! Pokaži mi solze, ki si jih potočil zaradi mene, pokaži mi kri, ki si jo prelil v mojem imenu! Tvoje roke so prazne; lezi k meni, še je prostora dovolj!" —

O Bog, saj so bile le sanje, — saj je še čas, še čas! —

Poslanec Avramović o dr. Kreku.

V "Slovencu" z dne 19. avrila sem čital, da je g. poslanec Mihajlo Avramović, predsednik zemljoradničkega kluba v konstituanti osebno poznal našega dr. Kreka. Ker me je zelo zanimalo, kakšno sodbo si je bil ustvaril o dr. Kreku Srb iz bivše kraljevine, eden izmed redkih Srbijancev, ki so Kreka osebno poznali (če ni morda celo Avramović edini Srbijanec, ki je kdaj občeval s Krekom?) sem se obrnil nanj v pavzi med sejo konstituante dne 27. aprila s prošnjo, naj mi pove o svojem sestanku s Krekom.

— Kdaj ste postali pozorni na Kreka, gospod poslanec?

— Po imenu sem poznal Kreka kot zadrugar že pred zadružnim kongresom v Piacenzi — mislim, da je bilo to leta 1907 — vendar pa si nisem mogel misliti, da je Krek tako izreden mož. Imel sem v Piacenzi predavanje v francoskem jeziku. Po govoru stopi dr. Krek k meni in mi reče: — Lepo ste govorili francoski. — Kar je bilo pri tem sestanku s Krekom posebno čudno, je bila ona toplina in prisrčnost, ki je govorila iz Kreka, tako da sem se kar na mah čutil domačega v njegovi družbi in da sva bila takoj prijatelja, kakor da se poznava že od rojstva.

Toda naj vam povem najprej o silnem vtisu, ki ga je napravil name kot politik. Sedeli smo neki večer po večerji v ožjem krogu nekateri udeleženci kongresa. Bili so med nami Nemci iz Nemčije, iz Avstrije, Italijani, Srbi, Hrvatje i. dr. Razgovor nanese tudi na avstrijsko politiko proti južnim pokrajinam. Tedaj je pa Krek avstro - ogrsko jugoslovansko politiko silno napadel. Na podlagi — konkretnih podatkov je dokazoval, da monarhija južne kraje, — zlasti Dalmacijo in Bosno - Hercegovino, — sistematično upropašča v gospodarskem oziru. Kar je bilo pri tem najhujše, je bila Krekova trditev, da Avstrija to dela namenoma, da noče naprimer Dalmaciji nalašč zgraditi železnic, ki misli, da bodo Bošnjaki, Dalmatinci in Hercegovci tem zvestejši podložniki, čim manjša bo njih izobrazba in čim revnejši bodo.

Krekovo mnenje seveda mnogim ni bilo po volji. Tako je dunajski delegat Stoerk ugovarjal dr. Kreku. Branil je avstrijsko politiko ter skušal zlasti ovreči trditev, da zanemarja Avstrija južne pokrajine z gotovim namenom.

Krek pa se je še bolj razvnel. — Nastopil je za svojo trditev v polnem obsegu s še močnejšimi argumenti in jo podprl z novimi podatki.

Jaz sem se čudil, močno čudil. Nikdar bi ne bil verjel, da se dobi v Avstriji kak Jugoslovan, ki bi si upal državo tako kritizirati pred zastopniki tujih držav. Avstrijo smo smatrali takrat Srbi še za zelo močno in mi nismo upali mnogo, da bi v njenih Jugoslovanih našli dosti opore pri svojem stremljenju po ujedinjenju. Nikdar bi ne bil mislil, da se je mogel med avstrijskimi Slovani roditi tako svobodoumen, tako neustrašen človek. Krek je na mah dvignil mojo - pojemajočo vero v avstrijske Jugoslovane. Zdel se mi je kakor sokol, kakor prvoboritelj jugoslovanski. Ko sva potem še sama govorila o jugoslovanstvu, sem videl, da je bil moj vtis popolnoma pravilen. —

— Vi ste gotovo sicer mnogo z njim občevali. Kak vtis je napravil na vas kot človek?

— S Krekom sva bila skoraj nerazdružljiva, dokler je trajal kongres. Na njem so bile samo lastnosti, ki ljudi družijo, jih pomirjajo, spajajo; na njem ni bilo ničesar, kar odbija in razdvaja. — Tudi v tem oziru je bil zadrugar. Jaz bi vsakemu javnemu delavcu svetoval, naj se poglobi v teorijo zadružništva. Zadružno delo vzgaja človeka za organizacijo; to delo goji v njem vse lastnosti, ki ljudi med seboj zbližujejo in združujejo, to delo odklanja nesporazume in zatira v njem vse, kar razdenjuje.

Kakor rečeno, sva bila s Krekom na mah, kakor brata, kakor da sva se skupaj rodila. Človeku je bilo kar toplo pri srcu, ko je ž njim govoril. Na njem ni bilo nič umetnega, nič narejenega. O, kako rad bi bil šel vsaj za njegovim pogrebom! Pa nisem mogel, bil sem takrat rob. Kakšna škoda za našo državo, da je Krek umrl! — Rečem vam: mnogo bi bilo drugače, da bi bil sedaj tu med nami Krek. On je s svojo osebo in s svojim neodoljivim vplivom predstavljal baš one lastnosti, ki jih v sedanji naši politiki najbolj manjka; on je razumel dušo Hrvatovo, Srbovo in Slovenčevo, on bi bil znal vplivati na vse naše javno življenje, bi se bolj videlo to, kar nas druži, on bi bil znal odkloniti mnogo nesporazumov. Rečem vam če bi Krek še živel, bi sploh ne prišlo do današnje nesrečne plemenske krize. Saj ni res, da bi Hrvatje in Slovenci ne bili za skupno državo; so za skupno državo, oni so samo proti sedanji obliki državne ureditve.

Kreku narodnost ni bila nikdar prazen pojm, ali morebiti celo zvezan s kakim šovinizmom; — pri njem je bila baš narodnost tesno zvezana s socijalnimi in gospodarskimi oziri, ki so zahtevali tudi skupno zajednico vseh, ki govore isti jezik.

Letos v avgustu priredimo v Ljubljani skupno zadružno zborovanje. Takrat pa gremo vsi zadrugarji korporativno na Krekov grob. O, ko bi Krek še živel, bi bilo v naši državni zajednici več srca in več bratstva, pa manj nasprotstev in manj kramarskega barantanja.

Ali nam bo nebo poslalo še kaj moža, v katerem bi bile poosebljene Krekove vrline?

— Kako pa je Krek govoril srbski?

— Tako perfektno, a bi ga noben človek ne mogel ločiti o Srba; ne po naglasu, ne po izgovorjavi, ne po besednem zakladu se mu ni poznalo, da ni rojen Srb. — Vi se boste smejali: jaz sem mislil, da v Sloveniji skoro vsakdo zna srbski, ker sem si samo tako tolmačil Krekovo dovršenost v rabi našega jezika.

Zapel je zvonec: — Sednica se nastavlja. — Po seji so se poslanci razšli za dobo pravoslavnih velikonočnih praznikov. — Vrgel sem v naglici Avramovičevo točno sodbo Kreku na papir z željo, da se mi nudi še kdaj priložnost, da čujem sodbo o Kreku iz čistega vira, ki ga ni mogla kaliti nikaka strankarska misel.

I. Dolenc, v "Sloveneu".

Rabindranath Tagore,

ki je po svojih klasičnih spisih vsaj deloma znan tudi Slovencem, je obhajal te dni šestdesetletnico svojega rojstva. Filozof in pesnik Rabindranath Tagore je visok, nekoliko skljućen; vitek mož, plemenitih oči in patriarhalne brade, v obleki puščavnika. Dasi je že v letih, vendar je jako delaven. Zdaj je na potovanju s svojim 30-letnim sinom, lepim nenavadnim gentlemanom. Rabindranath Tagore se zadnji čas bavi z mislijo, da bi ustanovil v Benaresu mednarodno vseučilišče za proučevanje indijske kulture. Zato potuje po Evropi, da bi pridobil za svojo idejo kulturnih delavcev. Kakor vedo povedati češki listi, bo Prago tudi obiskal.

LUCKY STRIKE
Cigarette
It's Toasted

POTREBUJE SE 50 MOŽ

za beliti hoje. Plača $3.00 do $3.50. Katerega veseli, naj se oglasi ali pa piše na: Emil Jakšetič, Box 17, Arroyo, Elk Co., Pa.

KJE JE?

Spodaj podpisana iščem svojega moža JOHNA KNAUS, doma iz Malega loga št. 10 pri Loškem potoku, ki me je zapustil z 2 leti starim otrokom pred štirinajstimi leti brez vsega denarja. Prosim drage čitatelje, ako kdo kaj ve, kje se nahaja, da mi blagovoli naznaniti, ali naj se sam zglasi, ako ima še kaj srca do otroka. — Mrs. Frances Knaus, žena, Frances Knaus, hči, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (10-15—6)

NAZNANILO IN VABILO.

Društvo **"Nova Domovina"**, št. 295 SNPJ. v **Bridgeville, Pa.**, priredi **VELIKO VESELICO** ali **PIKNIK** na praznik proglašenja ameriške neodvisnosti v **ponedeljek 4. julija.** Veselica se prične točno ob 2. uri popoldne. Vabljeni so vsi Slovenci iz bridgevillske okolice, kakor tudi vsi iz bližnjih slovenskih naselbin. Veselica se vrši v prostorih g. John Jereba in izven prostora na prijaznem hribčku v prosti naravi. Godci začnejo igrati vesele poskočnice ob 2. uri popoldne in ponavljajo do pozne noči. Za vsestransko postrežbo, okusen prigrizek in osvežujočo pijačo bo skrbel za to izvoljeni odbor. Vstopnina za moške je samo 50¢; ženske so vstopnine proste. Torej vsi v Bridgeville na dan 4. julija!

Vljudno vabi Odbor.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

BOLGARSKI KRVNI ČAJ.

da moč in zdravje bolnemu. Pomaga zaprtju, slabemu želodcu, ledicam ter pomaga izčistiti kri. Vprašajte še danes svojega lekarnarja ali po pošti zavarovano, en velik družinski zavoj $1.25 ali 3 zavoji za $3.15 ali 6 zavojev za $5.25. Naslov H. H. von Schlick, Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

SLOV. NOTARSKA PISARNA

Anton Zbašnik

soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

vogal Diamond in Grant Sts. Nasproti Courta

Izdeluje raznovrstne notarske dokumente, kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, zapriseżene izjave in prošnje za dobavo svojcev iz starega kraja. Preiskuje lastninsko pravico zemljišč tu in v starem kraju, posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini, izdeluje prevode iz slovenščine na angleški jezik, ali obratno, tolmači na sodniji ali pri kompenzacijskih razpravah in daje vsakovrstne informacije zastonj. Cene nizke, delo točno in pravilno.

POZOR, SLOVENKE!

Slovenec srednje starosti se želim seznaniti s Slovenko v starosti od 25 do 35 let v svrho ženitve. Katero veseli, naj piše na: S. P. J., P. O. Box 12 A, Niagara, Wis.

NAZNANILO in PRIPOROČILO.

Naš stalni zastopnik **Mr. JANKO PLEŠKO** pobira naročnino za Glas Naroda na **6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio**, in daje vsa druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljatev in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo Glasa Naroda.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi z glasovitem 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mosolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nalezе.

Vse moške bolezni zdravim po ozkrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hyrocelo ali vodno kilo ozdravim v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim z gotovostjo

Revmatizem, trganje, bolečine otekline srbečica, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam to iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: ob delavnikih od 9. do 5., ob nedeljah od 9 do 2.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Trst, Opatija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Juslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Izstavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške in Črnogore,

za

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisal Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

11 (Nadaljevanje.)

Peto poglavje.

Stopnjice so bile zastražene, a veža je ostala prosta. Čuti je bilo, kako so prihajali in odhajali ljudje, se pomenkovali in pokašljevali. Nad vsemi glasovi pa je bilo čuti one orožnikov, ki so zadrževali ljudi. Od časa do časa je švignil mimo obednice kak preplašen obraz. To so bili radovedneži, bolj pogumni kot ostali, ki so hoteli vieti "gospoje pravice" pri jedi in ki so skušali pjeti eno besedo ali dve, da jih sporoče drugim ter postanejo odvažnejši. "Možje pravice", kot so rekli v Orcivalu, pa niso govorili ničesar pomembnega, dokler so bila vrata odprta ali kadar je prišel in odhajal kak služabnik. Zelo vznemirjeni vsled tega strašnega zločina in od skrivnosti, ki ga je obdajala, so prikrivali svoje utise. Vsak s svoje strani je študiral svoje sume ter ohranil svoje mnenje za sebe.

M. Domini je medtem, ko je jedel, spravljal svoje zapiske v red ter označeval posebno značilne odgovore osumljenih oseb s križem. Bil je mogoče najmanj mučeni in vznemirjeni izmed štirih tovarišev pri tej pogrebni gostiji. Zločin se mu ni zdel eden onih, ki drže preiskovalne sodnike brez spanja skozi celo noč. Imel je na varnem starega Berto in Gespina, dva izmed morilcev ali vsaj sokriveev.

Planta in dr. Gendron, ki sta sedela drug poleg drugega, sta govorila o bolezni, ki je spravila Sovresi-ja v grob. Gospod župan pa je le poslušal.

Novica o dvojnem umoru se je kmalu razširila po celi okolici in ljudska množica je rasla z vsakim trenutkom.. Polnila je dvorišče ter postajala vedno bolj drzna. Orožniki so bili premagani in tedaj ali pa nikoli je bil za župana čas, da pokže svojo avtoriteto.

— Jaz bom naučil te ljudi, — je rekel. — Umakniti se morajo.

Obrisal si je usta, vrgel servijeto na mizo ter odšel ven.

Bil je že skrajni čas. Pozivi orožniškega poveljnika niso več zalegli. Nekateri radovedneži, bolj drzni kot ostali, so si priborili pot skozi vrata, vodeča na vrt. Navzočnost župana ni mogoče dosti preplašila ljudi, pač pa je podvojila eneržijo orožnikov. Dvorišče je bilo kmalu izpraznjeno.

Kakšna prilika za govor! Gospod Curtoa je bil prepričan, da bodo njegova izvajanja uplivala na ljudi kot mrzel curek. Stopil je na stopnjice ter zavzl pozo kot v občinskem svetu, kadar je zadel na kako opozicijo, katero je bilo treba streti v prah ali pa osmešiti. —

Njegov govor, v fragmentih, je prodrl celo v obednico. Obračal se je na levo in desno ter rekel:

— So-državljani! Strašen zločin, nezaslišen v naši občini, je pretresel našo miroljubno in pošteno sosedščino. Jaz razumem ter opravičujem vaše mrzlično vznemirjenje ter vaše naravno ogorčenje. Prav tako kot vi, prijatelji moji, in še bolj kot vi, sem spoštoval in cenil grofa Tremorela ter njegovo krepostno ženo. Mi oba skupno obžalujemo...

— Zagotavljam vam — je rekel dr. Gendron proti očetu Planti, — da niso simptomi, katere opisujete, povsem nenavadni po unetju prsne mrene. Iz akutnega štadija preide unetje v kronični štadij ter postane vekrat kompliciranо s pljučnico.

— Nobena stvar, — je nadaljeval župan, — pa ne more opravičiti radovednosti, ki spravlja v zadrego preiskavo ter je v vsakem slučaju kaznjivo vmešavanje v stvar pravice. Zakaj to zbiranje? Zakaj to kričanje? Zakaj ti prenagljeni sklepi?

— Vršile so se številne konzultacije, — je rekel M. Planta — ki pa niso imele zaželjivega uspeha Sovresi je trpel na zelo čudnih in nepojasnjenih mukah. Pritoževal se je nad tako čudnimi in nenavodnimi bolečinami, da so se razblinila v nič ugibanja najbolj izkušenih zdravnikov.

— Ali ni bil R— iz Pariza, ki ga je zdravil?

— Gotovo. Prišel je vsaki dan in pogosto je ostal tudi preko noči. Večkrat sem ga videl, kako je šel po glavni cesti vasi, z zamišljenim in skrbnim obrazom, na poti k lekarnarju, da na napravi zdravila.

— Bodite pametni, — je kričal zunaj župan. — Bodite zmerni v svoji jezi. Imejte vsaj nekaj dostojanstva.

— Gotovo, — je nadaljeval dr. Gendron, — vaš lekarnar je inteligenten človek, a tukaj v Orcivalu imate človeka, ki ga izdaleka prekaša. Ta človek zna tudi delati denar. Neki Robelot...

— Robelot, ranocelnik?

— To je oni mož. Jaz ga imam na sumu, da predpisuje zdravila na skrivnem. Zelo premeten in prekanjen je. Dejanski moram reči, da sem ga jaz izobrazil. Pred petimi ali šestimi leti je bil sluga v mojem laboratoriju in celo sedaj ga pokličem, kadar imam kako delikatno operacijo...

Zdravnik je prenehal presenečen vspričo izpremembe, ki se je završila na obrazu M. Plante.

— Kaj pa vam je, prijatelj moj? — je vprašal. — Ali ste bolni?

Sodnik je pustil svoje zapiske ter se ozrl vanj.

— Saj res, — je rekel. — Gospod Planta je zelo bled...

M. Planta pa je hitro dobil nazaj svoj običajni izraz.

— To ni nič, — je odgovoril, — v resnici nič. To je moj strašni želodec, kakorhitro jem kaj ob neobičajnem času...

Ko je dospel do viška svojega govora, je rekel zunaj gospod Curtoa:

— Vrnite se v svoje mirne domove, k svojim miroljubnim poslom. Bodite zagotovljeni, da čuje nad vami pravica in postava. Pravica je že pričela s svojim delom. Dva izmed zločincev sta že v njeni sili in na sledu smo njih sokriveev.

— Od vseh uslužbencev gradu, — je rekel gospod Planta, — ni ostal niti eden, ki je poznal gospoda Sovresi-ja. Vsi so bili drug za drugim nadomeščeni z novimi.

— Brez dvoma, — je odvrnil zdravnik, — bi bil pogled na stares lužabnike mučen za gospoda Tremorela.

Prekinil ga je župan, ki je zopet vstopil z blestečimi očmi.

— Pojasnil sem ljudem, — je rekel, — nedostojnost radovednosti. Vsi so odšli. Radi bi dobili v roke Filipa Berto. Ljudsko mnenje ima oster nos.

Ko je čul, da so se vrata odprla, se je obrnil ter stal lice v lice s človekom, kojega obrazne poteze so bile komaj vidne, tako globoko se je priklonil, s svojim klobukom, pritisjenim na prsi.

— Kaj želite? — je vprašal župan ostro. — S kakšno pravico ste prišli sem noter? Kdo ste vi?

Mož se je vzravnal...

— Jaz sem gospod Lekok, — je odvrnil on z očarljivim usmehom. — Gospod Lekok detektivske sile, poslan semkaj od policijskega prefekta v odgovor na brzojavko, tikajoče se te zadeve.

Ta izjava je očividno presenetila vse navzoče, celo preiskovalnega sodnika samega.

V Franciji ima vsak stan svojo posebno zunanjost, znak, ki ga izda na prvi pogled. Vsaki stan iha svoj konvencijonalni tip ter ne priznava možnosti, da bi se odstranil od tega tipa. Kaj je zdravnik? Resen človek, ves v črnem in z belo kravata. Gospod z obširnim trebuhom, okrašenim s težkimi zlatimi pečati, more biti le bankir. Vsakdo ve, da je umetnik lahkoživček s špičastim klobukom, baržunastim jopičem ter z velikimi kodri. Vsled tega pravila mora imeti detektiv s prefekture, nekaj sumljivega krog sebe, zanemarjeno obleko ter ponarejen nakit. Vsak najbolj zabiti branjevec je prepričan, da lahko zavoha detektiva na dvajset korakov; velik človek z brki, mehkim klobukom, v črni obleki ter skrbno popet do vratu, rad ipopolngea pomanjkanja perila. Tak je tip. Soglasno s tem pravilom pa ni imel gospod Lekok, ko je stopil v obednico v Valfeji, nikakor zunanjosti detektiva, Res, gospod Lekok lahko navzame tak obraz kot ga hoče. Njegovi prijatelji izjavljajo, da ima svojo lastno fiziognomijo katero rabi, kadar stopi v svojo lastno hišo in katero obdrži pri svojem lastnem ognjišču, s copati na nogah, a tega dejstva ni še nikdo dokazal. Gotova stvar pa je, da se njegov gibčni obraz lahko podvrže čudnim izpremembam; da lahko izpreminja svoje poteze poljubno kot izpreminja kipar ilovico, katero modelira. On izpreminja vse, celo pogled.

(Dalje prihodnjič.)

Kako so fašistovski komisarji vodili volitve.

Iz Hudejužne (Podbrdo) poročajo o volitvah:

Ne morem povedati, s kakšnim veseljem in navdušenjem so se pripravljali naši fantje in možje, da na dan volitev vsi kot eden z Lipovo vejico pokažejo, da so sinovi Slave. 14. maja se je sestala v Hudijužni volilna komisija, ki je imela nalogo, da že pred volilnim dnem pripravi vse potrebno. Že pri sestavi komisije ni šlo vse gladko. Tri člane je imenovala občina, potem pa je bil od civilnega komisarijata na vsako volišče poslan takozvani volilni komisar, (večinoma fašisti) s svojim tajnikom, ki je imenoval zopet tri člane. Teh 6 članov je volilo predsednika komisije. Komisar je hotel komisijo zmešati tako, da bi lahko delal ž njo, kar bi hotel, pa se mu to ni posrečilo. Bili smo veseli, ko smo izvedeli, da so v komisiji sami zavedni ljudje, pa dobili so nas na drug način. Ne morem popisati svojih občutkov, ko smo v nedeljo zjutraj gledali vozove, okrašene z lipovimi vejami, na katerih so sedeli naši volilci, mladi fantje, zreli možje in sivi starčki. Kako navdušenje! Ne verjamem da jih je od vseh ostalo doma deset. Bili smo vsi prepričani, da bo uspeh sijajen. Volitev bi se morala pričeti ob sedmih zjutraj, ali komisar - fašist je zavlekel volitev do pol 12 ure. Nobeno protestiranje ni nič pomagalo Komisar je zahteval od volilcev poleg izkaznice tudi še druge listine dasi je bilo predpisano, da izkaznica zadostuje, ako člani komisije volilca poznajo. Izpraševal je potem komisar stare može, katerega dne so rojeni, in ako mu niso takoj odgovorili, je kratkomalo izkaznico raztrgal, da naši volilci niso mogli voliti. Kmalu se je razvidelo, da je komisar poslan k nam samo z namenom, da uniči naše glasove. Na vse mogoče načine je sekiral volilce, tako da jih je od 452 prišlo na vrsto do 5. ure popoldne samo 156. Ob petih je pa kratkomalo prekinil glasovanje. Komisija je zaman protestirala, mu kazala zakonik da od petih volijo po abecednem redu, potem pa mešano. Komisar je izjavil, da se voli samo do pete ure, od pete naprej pa volijo le še oni ki so ostali v dvorani. Da jih ni bilo v dvorani, za to so preskrbeli orožniki, ki so volilce suvali s puškinim kopitom, da ne smejo v dvorano. In tako so se končale volitve ob petih popoldne dasi še na stotaine ljudi ni prišlo na vrsto. Kar verjeti niso mogli, da je kaj takega mogoče. Ko so videli, da so prevarani in da vse lepe besede nič ne izdajo, so odšli žalostni in nemirni, s stisnjenimi pestmi proti domu. Moški so kleli, ženske so jokale. Vse gorje suženjstva je izlito nad nami. Kakor čujemo, je bilo slično tudi na raznih drugih voliščih.

PRVO POTOVANJE JAPONSKEGA PARNIKA.

Tokio, Japonska, 10. junija. — Parnik Taiyo Maru, prejšni nemški parnik Kap Finisterre, je odpul včeraj iz Jokohame proti San Franciscu, na svojem prvem potovanju pod japonsko zastavo. Na krovu je imel tisoč potnikov, vključno Sekizen Arai, nekega odličnega budistovskega svečenika, ki se nahaja na poti na Havajsko otočje, da tam posveti neki tempelj. Pozneje bo obiskal Ameriko.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige,	
Hitri računar	,65
Nemški abecednik	,35
Nemško-angleški tolmač	,60
Pravilo dostojnosti	,30
Slovensko-angleški slovar, trdo v platno vezan	1.50
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00
Slovensko-nemški slovarček	1.00
Zabavne in razne druge knjige.	
Amerika in Amerikanci	5.00
Knjiga za lahkomišelne ljudi, spisal I. Cankar	1.75
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Doli z orožjem	,50
Zbrani spisi Jakob Aleševec	
Kako sem se jaz likal,	
Prvi del	1.25
Drugi del	1.25
Tretji del	1.00
Ljubljanske slike,	
Četrti in peti del	1.50
Na v Ameriko,	
Šesti del	1.25
Gledališke igre,	
Revček Andrejčak	,50
Zemljevidi,	
Združenih držav	,15
Kranjske dežele	,10
Zemljevid Evrope	,30
Velika stenska mapa Evrope	2.50
Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska vsaki po	,35
Molitveniki,	
Rajski Glasovi,	
v platn ovezano	,90
v usnje vezano	1.80
v kost vezano	1.70
Sveta Ura,	
v platno vezano	1.00
v usnje vezano	2.00
v kost vezano	1.80

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah vračunjena.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah

Ali je vaš jezik pobeljen?

Ako je, vzemite to naznanje kot za svarilo. Jezik, ki je pokrit z belo ali rjavo plastjo navadno pomeni, da so v neredu jetra in prebavni aparat.

Severa's

Balzol

(preje Severov Življenski balzam) in balzams tableti, kakor tudi tekočina in tableti skupaj, popravi tako pokvarjenost. Popravi jetra, povzroča tek in uredi prebavo. Pravo zdravilo za ponavljajoča se zaprtja. Cena 85c. Pri lekarjin.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da nam je kruta smrt ugrabila blagega očeta oziroma soproga gospoda

JOSEPH ŽUPANČIČA.

Blagopokojni je bil rojen dne 15. oktobra 1882. leta v vasi Imeje na Dolenjskem. V Ameriki je bival 19 let in 11 mesecev. Leta 1910. je odšel s celo družino v domovino za 10 mesecev ter se zopet povrnil z družino nazaj v Kaylor, Pa. Sedaj je imel obrt prevaževanje blaga z autotruckom. Bil je usodepolni dan 3. junija ob pol 8. uri zjutraj na Sutterville, Westmoreland County, 25 milj od doma, na Baltimore & Ohio železniškem križišču, ko je ravno mislil prevoziti železniški tir. V tem hipu pridrvi osebni vlak, ki mu je zdrobil truck popolnoma, njega je pa vrglo v stran s tako silo, da je poškodbi podlegel še tisti večer okrog 10. ure, previden s sv. zakramenti, v Mercy bolnišnici v Pittsburghu.

Pokojni je bil član društva sv. Alojzija štev. 95 KSKJ. v Broughton, Pa., kojega članstvo mu je darovalo lep venec v zadnji spomin, za kar izrekam srčno zahvalo. Nadalje se lepo zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev in cvetlic in sicer Albertu Perko in njegovemu sinu, Franku Žura, Antonu Petrovich, nadalje družinam: Geo. in Frank Artnak, Vincent Koželj, Guy Bruetti, Anthony Hren in Paul Tauchar. (Ako je slučajno kateri izpuščen, prosim blagohotnega oproščenja.)

Ranjki zapušča tu mene žalujočo soprogo in 6 mladoletnih otrok v starosti od 10 mesecev in 18 let ter 2 brata in 2 sestri, v starem kraju pa očeta in mater ter enega brata in eno sestro.

Pogreb se je vršil dne 6. junija ob 9. uri dop. iz hiše žalosti na katoliško pokopališče sv. Ane na Castle Shannon ob ogromni vdeležbi znancev in prijateljev, ki so prišli nas tolažit v tužnih urah iz Canonsburg in St. Jago ter izkazali mu zadnjo čast. Vsem vdeleženeem srčna hvala!

Ti, prerano umrli soprog, snivaj sladko v ameriški grudi!

Žalujoči ostali:

Mary Zupančič, soproga.
Joe, Franky, Ludvik in **Edward**, sinovi.
Mary in **Victoria**, hčeri.

Broughton, Pa., 10. jun. 1921.

NOVO! NOVO!

ZNIŽANJE CENE

veljavne od 15. marca naprej.

Cene za pristne glasne Columbia gramofone so padle od 15 do 40 odstotkov. Sedaj imate priliko kupiti pri nas gramofon za nizke cene.

Pišite nam takoj po novi cenik z novimi cenami ter si prihranite precej delarjev.

Ivan Pajk

24 Main St., Conemaugh, Pa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

MAURETANIA	15	junl.	Cherbourg	FINLAND	9	julI.	Cherbourg
BELVEDERE	16.	junija	Trst	CRETIC	12	julI.	Genoa
CANOPIC	17	junija	Genoa	SAXONIA	14	julI.	Cherbourg
KROONLAND	18	junl.	Havre	MAURETANIA	14	jul.	Cherbourg
LA SAVOIE	18	junl.	Havre	LA SAVOIE	14	julI.	Hzvre
ROCHAMBEAU	18	junl.	Havre	P. MATOIKA	14	julI.	Genoa
AMERICA	22	junl.	Cherbourg	LAPLAND	16	julI.	Cherbourg
PARIS	25	junl.	Havre	OLYMPIC	16	julI.	Cherbourg
FINLAND	25	junl.	Cherbourg	ARGENTINA	21	jul.ja	Trst
OLYMPIC	25	junl.	Cherbourg	AMERICA	23	julI.	Cherbourg
COLUMBIA	28	jun.	Trst	KROONLAND	23	julI.	Cherbourg
BERENGARIA	30	jun.	Cherbourg	ROCHAMBEAU	23	julI.	Havre
POCAHONTAS	30	junl.	Genoa	AQUITANIA	26	julI.	Cherbourg
LAFAYETTE	2	julI.	Havre	PARIS	27	julI.	Havre
ZEELAND	2	julI.	Cherbourg	FINLAND	30	julI.	Cherbourg
AQUITANIA	5	julI.	Cherbourg	WASHINGTON	30	julI.	Cherbourg
LA LORRAINE	6	julI.	Havre	ADRIATIC	3	avg.	Cherbourg
ADRIATIC	6	julI.	Cherbourg	BELVEDERE	11	aug.	Trst
FRANCE	7	julI.	Havre	MAURETANIA	11	avg.	Cherbourg
PRES. WILSON	9	julija	Trst				

Glede cen za vozne listke in vse druge pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York.

NAREDBA GENERAL. JUGOSL. KONZULATA

Vsak bo lahko dobil potni list, kdor ima dokaze, da je v resnici jugoslovanski podarik.

Soglasno z zadnjim odlokom ministrstva za zunanje zadeve bo konzulat izdajal potne liste vsem državljanom kraljevine Srbov, Slovencev in Hrvatov, ki bodo svojim prošnjam za potni list priložili tudi zadostne dokaze o jugoslovanskem državljanstvu.

Ko se bo konzulat prepričal, da so predloženi dokumenti pristni in zadostni, bo dobil prosilec potni list. V slučaju, da bi pa nastali kaki pomisleki, bo izdan potni list šele z dovoljenjem ministrstva.

Ker je število prosilcev ogromno in z vsakim dnem narašča, ni konzulatu mogoče takoj opraviti vsega dela, toda polagoma bodo prišli vsi na vrsto. **Nihče naj ne kupi šifkarte prej, predno se osebno ne zglasi na konzulatu ter dobi potni list.**

V vsakem drugem slučaju ne bo konzulat prevzel nobene odgovornosti za čakanje v New Yorku, in če ladja, za katero so vzeli karto, odpluje brez njih.

V dokaz državljanstva je treba predložiti: stari potni list, domovnico, vojaško knjižico, delavsko knjižico, krstni list ali potrdilo okrajnega sodišča v starem kraju. Kdor tega nima, bo dobil potni list šele s posebnim dovoljenjem iz ministrstva.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprvo za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York
(Advertisement)

Kje je moj oče JAKOB VIDGOJ? Ako kdo kaj ve o njem, ali je živ ali mrtev, naj mi blagovoli naznaniti. Jaz sem stara 16 let in ne vem prav nič o svojem očetu. — Alojzija Vidgoj, Zagrič št. 7, pošta Šmartno pri Litiji, Slovenia, Jugoslavia.

Rada bi zvedela za naslov svojega očeta FRANKA KOMAT, doma iz Velike Loke na Dolenjskem. Cenjene rojake prosim, ako kdo ve za njega, da mi naznani njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam važne stvari za povedati. — Frances Komat, 727 E. 157. St., Cleveland, Ohio. (13-15—6)

American Line

Direktna služba

NEW YORK v HAMBURG

Veliki in moderni paruiki na dva vijaka.

MONGOLIA ..... 16. junija
MINNEKAHDA (novi) 30. junija
samo tretji razred
MANCHURIA .. .. 14. julija

Red Star Line

NEW YORK -- HAMBURG
GDANSK-- LIBAVA

GOTHLAND ..... 18. junija
SAMLAND ..... 16. julija
(Samo 3. razred.)

Vprašajte pri pisarni kompanije
9 BROADWAY NEW YORK
ali pri lokalnem agentu.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLAKTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

ROCHAMBEAU	18. junija
LA SAVOIE	18. junija
CHICAGO	25. junija
PARIS	25. junija
LAFAYETTE	2. julija

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma. Posebeh zastopnik Jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovaških vojakov brez vse neprilike.

Za šifkarte in cene vprašajte v

DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C
ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

BELVEDERE ..... 18. junija
COLUMBIA ..... 29. junija
PRES. WILSON .... 9. julija

Cene za Trst, Reka in Dubrovnik — — $100. in $110.

Potom listkov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.
Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.
Potniki tretjega razreda dobivajo prezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

Ne odlašajte

ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnika ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejše in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelek)
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(Advertisement)

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masulje in ilse po telesu, bolezni v grlu. Izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlata žila, naduha itd.

Uradne ure so: V pondeljek, sredah in petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.